

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය - 2023

රසායන විද්‍යාව

I

කාලය පැය 02

උපදෙස්-

- * සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- * 1 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිතුරු වලින් නිවැරදි හෝ ඉතාමත් ගැලපෙන හෝ පිළිතුර තෝර ගෙන, එය පිළිතුරු පත්‍රයේ ලිටුපස උපදෙස් පරිදි කතිරයක් (x) යොදා දක්වන්න.

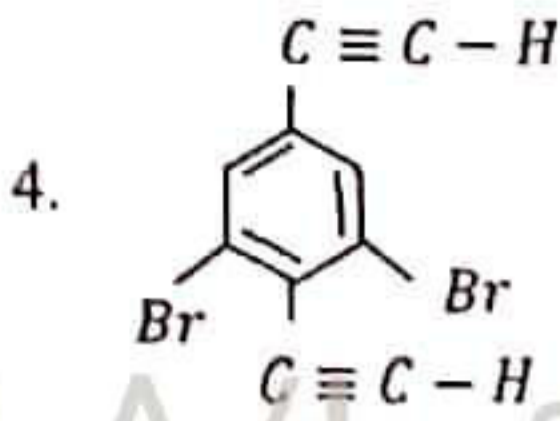
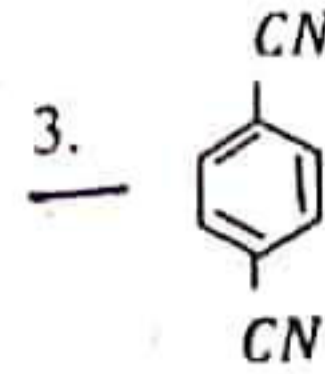
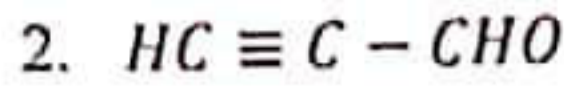
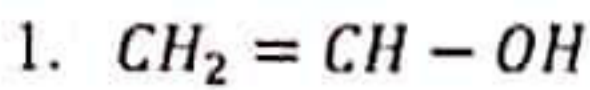
සර්වත්‍ර වායු නියතය $R = 8.314 J k^{-1} mol^{-1}$
ඇවගාඩරෝ නියතය $N_A = 6.022 \times 10^{23} mol^{-1}$

ප්ලාන්ක් නියතය, $h = 6.626 \times 10^{-34} J s$
ආලෝකයේ ප්‍රවේගය $c = 3 \times 10^8 m s^{-1}$

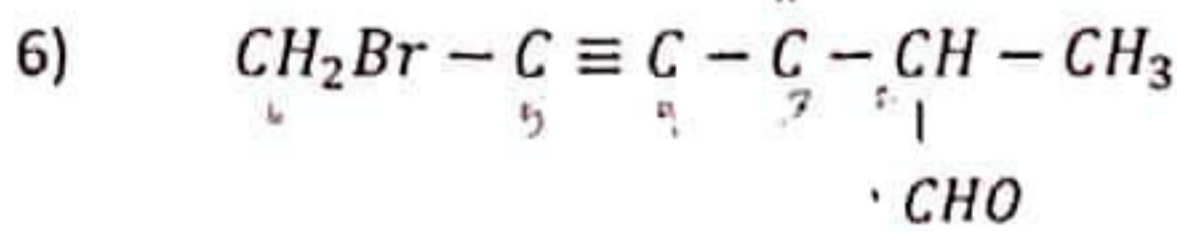
- මූලද්‍රව්‍ය පරමාණුවක ව්‍යුහය හා ගුණාංග පිළිබඳ වඩාත්ම පිළිගත හැකි ප්‍රකාශය කුමක්ද?
  - පරමාණුවක නියුට්‍රෝන සංඛ්‍යාව වෙනස්වීම පරමාණුවේ ආරෝපනයට හා ස්කන්ධයට බලනොපායි.
  - සෑම පරමාණුවකම න්‍යෂ්ටිය සෑදී ඇත්තේ ප්‍රෝටෝන හා නියුට්‍රෝන එකතුවීමෙනි.
  - පරමාණුව පිළිබඳ න්‍යෂ්ටික ආකෘතිය මුල්වරට නිල්ස් බෝර් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලදී.
  - පරමාණුවේ ස්කන්ධයෙන් ඉතාමත්ම සුළු ප්‍රතිශතයක් න්‍යෂ්ටියට අයත් නොවේ.
  - හෙන්රි බෙකරල් විසින් විකිරණශීලී මූලද්‍රව්‍යවලින් තුන් ආකාරයක, එනම් α , β හා γ කිරණ නිකුත් වන බව පෙන්වා දුනි.
- පහත සඳහන් කුමන අණු යුගලය සමාන හැඩ දක්වයිද?
  - ClF_3 හා $POCl_3$
  - IF_5 හා $SOCl_4$
  - N_3^- හා SO_2
  - $NOCl$ හා IO_3^-
  - SO_2F_2 හා PO_4^{3-}
- වලනය වන සන පන්දුවක ස්කන්ධය 60 g හා එහි ප්‍රවේගය $60 ms^{-1}$ වේ. පන්දුවේ ඩිබ්‍රොග්ලි තරංග ආයාමය වන්නේ,
  - $3.6 \times 10^{-34} nm$
  - $1.84 \times 10^{-43} nm$
  - 60 nm
  - $1.84 \times 10^{-25} nm$
  - $3.6 \times 10^{-25} nm$
- x යනු තුන්වන ආවර්තයේ මූලද්‍රව්‍යයක් ලෙස සැලකූ විට XH_n යනු තුන්වන ආවර්තයේ හයිඩ්‍රයිඩ් (උච්චවායු ව නොසලකා) නිරූපණය වේ. ඒ සම්බන්ධව පහත ප්‍රකාශ වලින් සත්‍ය ප්‍රකාශය තෝරන්න.
  - n හි අගය 4 වන හයිඩ්‍රයිඩය ප්‍රබල ආම්ලික වේ.
  - n හි අගය 3 වන විට එම සංයෝගය උදාසීන ජලීය ද්‍රාවණ හෝ උභයගුණ ජලීය ද්‍රාවණ ලබාදේ.
  - මෙම ද්‍රාවණයේ $n = 2$ වන හයිඩ්‍රයිඩ් ඇත්තේ එකක් පමණි.
  - n හි අගය 1 වන හයිඩ්‍රයිඩ් කිසිවක් සහසංයුජ බන්ධන නොසාදයි.
  - ඉහත ප්‍රකාශ සියල්ල සාවද්‍ය වේ.

22 A/L අපි [papers grp]

5) පහත සංයෝගවලින් σ හා π බන්ධන පිළිවෙලින් 2:1 අනුපාතයකින් අඩංගු වන්නේ කුමක් ද?

5. ඉහත එක අවස්ථාවක හෝ σ හා π බන්ධන 2:1 අනුපාතයකින් අඩංගු නොවේ.

යන සංයෝගයේ IUPAC නම කුමක් ද?

1. 5 - methyl - 4 - oxo - 1 - bromo - 2 - hexynal
2. 6 - bromo - 2 - methyl - 3 - carboxy - 4 - hexynal
3. 1 - bromo - 5 - methyl - 4 - carboxy - 2 - hexynal
4. 1 - bromo - 5 - methyl - 4 - oxo - 2 - hexynal
5. 6 - bromo - 2 - methyl - 3 - oxo - 4 - hexynal

7) $I_2(s) \longrightarrow I_2(l)$ යන සමමත ප්‍රතික්‍රියාවෙන් නිරූපණය වන්නේ කුමක්ද?

1. සමමත විලයන එන්තැල්පිය විපර්යාසය
2. සමමත ද්‍රාවණ එන්තැල්පිය විපර්යාසය
3. සමමත සජලන එන්තැල්පිය විපර්යාසය
4. සමමත සද්‍රාවණ එන්තැල්පිය විපර්යාසය
5. සමමත උෂ්ණත්වයෙන් එන්තැල්පිය විපර්යාසය

8) සහ $CaCO_3$ හා සහ $MgCO_3$ මිශ්‍රණයකින් 18.00 g ස්කන්ධයක් නියත ස්කන්ධයක් ලැබෙන තුරු $1200^\circ C$ ක උෂ්ණත්වයකට රත් කරනු ලැබේ. එවිට එහි ස්කන්ධය 8.80 g වලින් අඩු විය. මිශ්‍රණයේ අඩංගු $CaCO_3$ ස්කන්ධ ප්‍රතිශතය කුමක්ද?

1. 41.7 %
2. 7.5 %
3. 10.3 %
4. 57.2 %
5. 11.1 %

9) පහත a, b, c හා d අනුරින් කුමක් / කුමන ඒවා වායු පිළිබඳ වාලක අණුක වාදයේ උපකල්පනයක් / උපකල්පන ලෙස සැලකිය හැකිද?

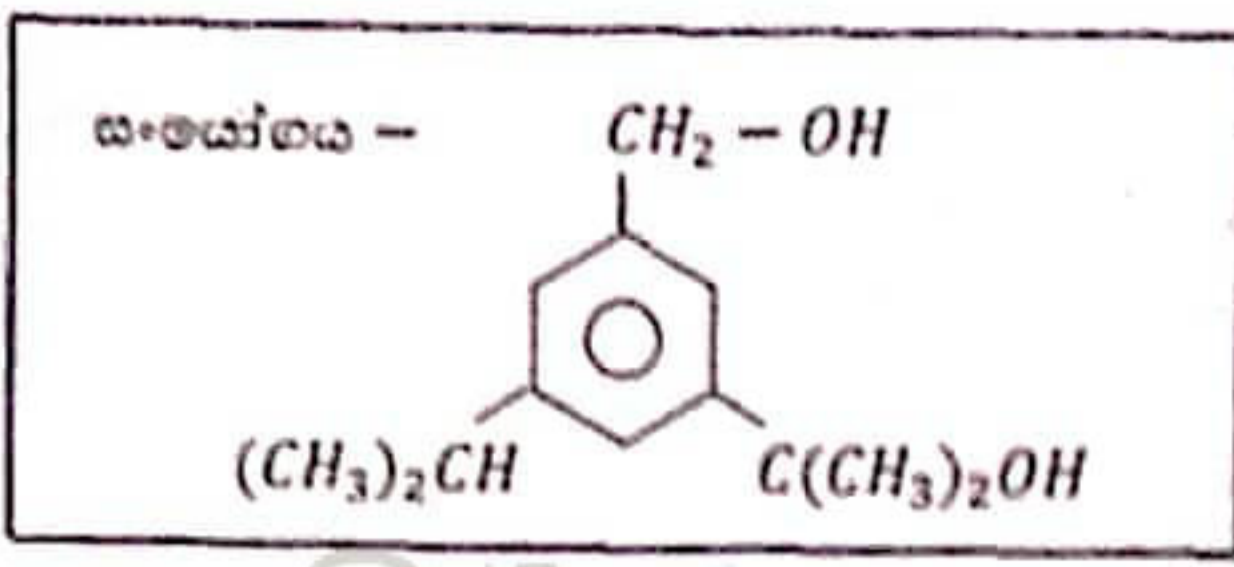
- a. වායු අණු ඉතා කුඩා ලෙස සලකා ගණනය කිරීම කිරීමටදී ඒවායේ ස්කන්ධ නොසලකා හරියි. ✓
- b. වායු අණු ඉතා ලෙස සලකා ගණන කිරීමටදී ඒවායේ පරිමා නොසලකා හරියි. ✓
- c. වායු අණු අතර ගැටුම් පූර්ණ ප්‍රත්‍යස්ථ වේ. ✓
- d. දී ඇති උෂ්ණත්වයක දී සියලුම වායු අණුවල වාලක ශක්තිය සමාන වේ.

1. c පමණි
2. b හා c පමණි
3. c හා d පමණි
4. b, c හා d පමණි
5. a, b, c, d සියල්ල

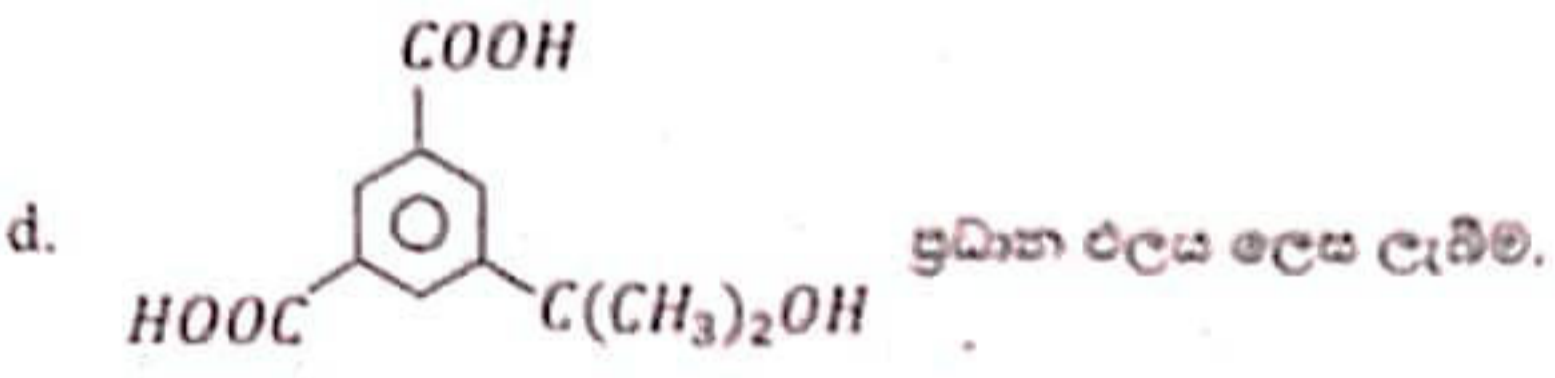
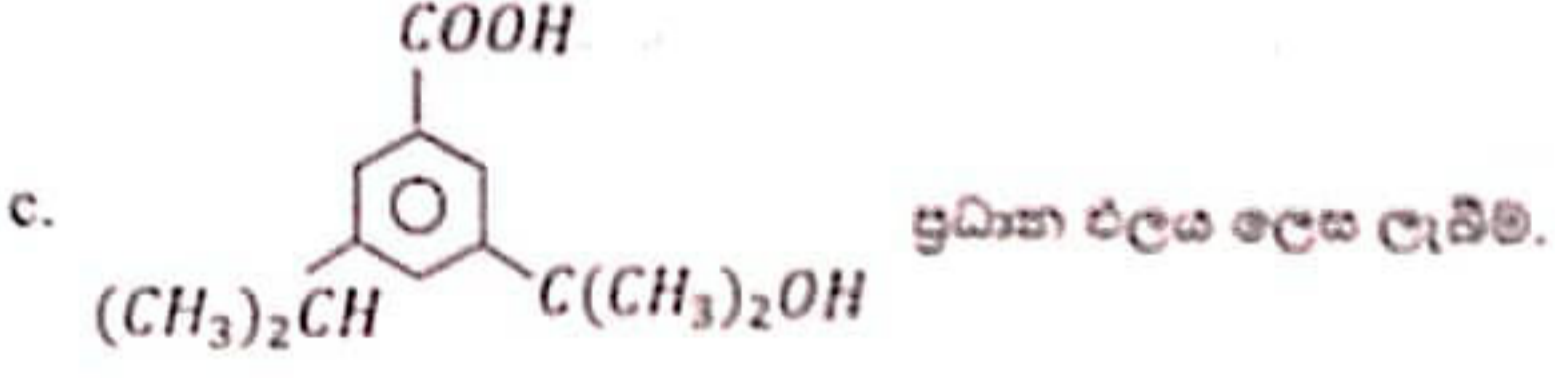
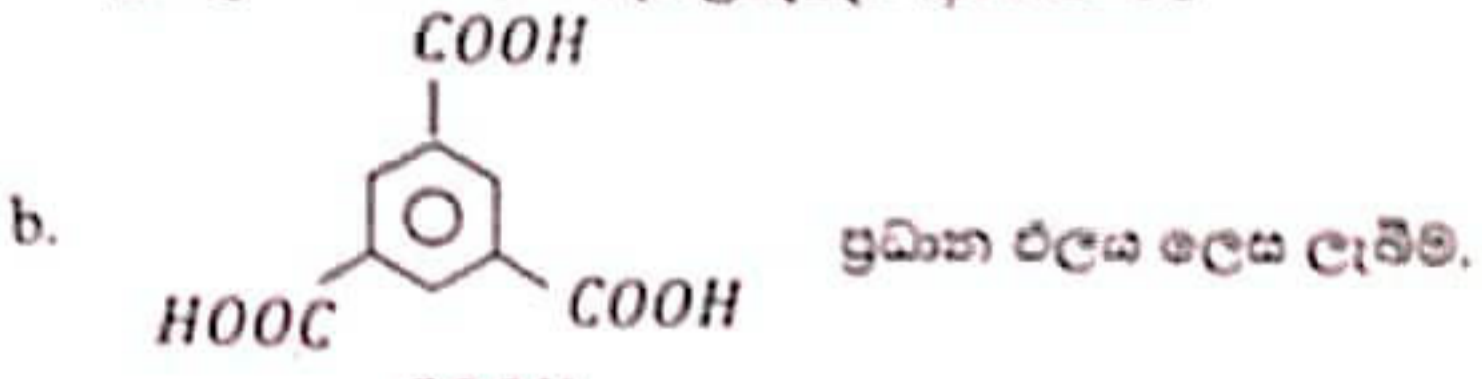
10) $A_2CO_3 \cdot B_2(CO_3)_3 \cdot x H_2O$ ලවණය සම්පූර්ණයෙන් ජලයේ දියවී අයන බවට (A^+, B^{3+} හා CO_3^{2-} බවට) පත්වේ. එලෙස සාදාගත් ජලීය ද්‍රාවණයක B^{3+} අයන $2 m_1 \times 10^{-3} g dm^{-3}$ අඩංගු වේ. මෙම ද්‍රාවණයේ CO_3^{2-} සාන්ද්‍රණය $mol dm^{-3}$ කීයද? (B හි සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධය m_1 වේ)

1. 1×10^{-3}
2. $4 \times 10^{-3} m_1$
3. 4×10^{-3}
4. $1 \times 10^{-3} m_1$
5. $2 m_1$

11) පහත සඳහන් අවර්ණ සංයෝගය ආම්ලික මාධ්‍යයේදී $K_2Cr_2O_7$ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරනු ලබ සිදුවීමට හැකි වන්නේ පහත a, b, c, d අතුරෙන් කවරක් ද/ කවර ඒවා ද?

a. ප්‍රතික්‍රියා මාධ්‍යයේ නැඹිලිපැහැය අවර්ණ වීම

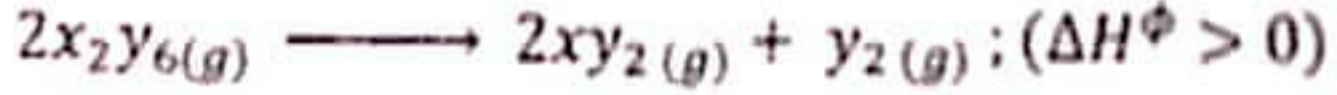

1. a හා b පමණි	2. a හා c පමණි	3. b පමණි
4. d පමණි	5. a හා d පමණි	

12) ආවර්තිතා වගුවේ s ගෝලවේ මූල ද්‍රව්‍ය සම්බන්ධව පහත ප්‍රකාශ වලින් වඩාත් නිවැරදි ප්‍රකාශය වන්නේ කුමක්ද?

1. පළමු කාණ්ඩයේ ලෝහ හයිඩ්‍රයිඩ් ජලය සමඟ ප්‍රතික්‍රියා නොකරයි.
2. ලිතියම් ජලය සමඟ තාප අවශෝෂක ප්‍රතික්‍රියාවක් සිදු කරයි.
3. බෙරලියම් ඇල්ජලය, උණු ජලය හෝ හුමාලය සමඟ ප්‍රතික්‍රියා නොකරයි.
4. මැග්නීසියම් කාමර උෂ්ණත්වයේදී ජලය සමඟ ඉහළ සිසුතාවයකින් ප්‍රතික්‍රියා කරයි.
5. K වාතයේ දහනය කළ විට K_2O , K_2O_2 හා KO_2 අතුරින් ප්‍රධාන ඵලය වන්නේ KO_2 වේ.

13) පහත දැක්වෙන රසායනික ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න.

මෙම ප්‍රතික්‍රියාව පිළිබඳව පහත සඳහන් කුමන වගන්තිය සත්‍ය වේ ද?

1. ඉහළ උෂ්ණත්ව වලදී පමණක් ස්වයං-සිද්ධව සිදුවේ.
2. පහළ උෂ්ණත්වවලදී පමණක් ස්වයං-සිද්ධව සිදුවේ.
3. කිසිදු උෂ්ණත්වයකදී ස්වයං-සිද්ධව සිදු නොවේ.
4. සියලු උෂ්ණත්ව වලදී ස්වයං-සිද්ධව සිදුවේ.
5. ඉහත ප්‍රකාශ සියල්ල සාවද්‍ය වේ.

14) නාගරික පොකුණකින් ලබාගත් ජල සාම්පලයක ගෞර්ව අයන සංයුතිය සෙවීමට පහත පරීක්ෂණය සිදු කරන ලදී. (මෙහිදී ආම්ලික $KMnO_4$ සමඟ ඔක්සිකරණය වන ජල සාම්පලයේ අඩංගු එකම ප්‍රභේදය ගෞර්ව අයනය වේ.)

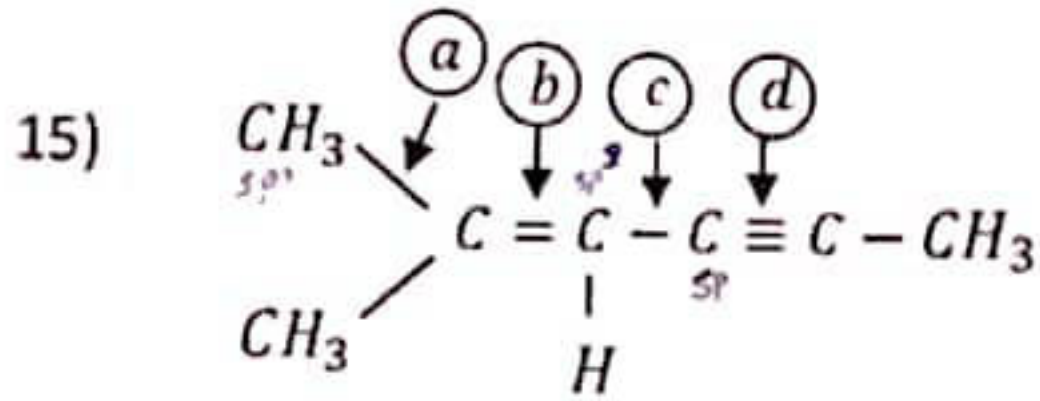
පරීක්ෂණය - 100 cm^3 ජල සාම්පල පරිමාවක් $2 \times 10^{-3}\text{ mol dm}^{-3}$ ආම්ලික $KMnO_4$ සමඟ අනුමාපනය කිරීම.

සැලකිය යුතුයි - මෙම අනුමාපනය සිදු කිරීමට පෙර; ලබාගත් ජල සාම්පලයේ තිබූ ගෞර්ව අයනවලින් 20% ගෞර්ව අයන බවට ඔක්සිකරණය වී තිබේ.

පාඨාංක - අනුමාපනයේදී වැයවූ ආම්ලික $KMnO_4$ පරිමාව 40 cm^3 කි.

මේ අනුව සාම්පලයේ තිබූ ගෞර්ව අයන සංයුතිය ppm වලින්; ($Fe = 56.0$)

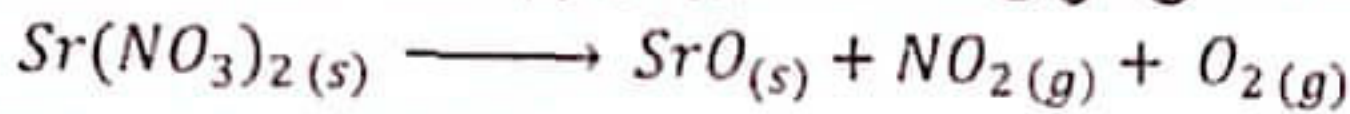
1. 224   2. 17.9   3. 179   4. 280   5. 28

ඉහත කාබනික සංයෝගයේ a, b, c හා d ලෙස සලකුණු කර ඇති කාබන් - කාබන් බන්ධන දිග අනුපිළිවල වෙනසේ කුමක්ද?

1. $d < b < c < a$ 2. $a < b < c < d$ 3. $a = c < b < d$
 4. $d < b < a < c$ 5. $d < b < a = c$

16) ස්ට්‍රෝන්ටියම් නයිට්‍රේට් තාප විඝෝෂනයට අදාළ තුළිත නොකල ප්‍රතික්‍රියාව පහත දැක්වේ.

තුළිත ප්‍රතික්‍රියාවේ සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසය $x\text{ kJ mol}^{-1}$ වේ. $Sr(NO_3)_2$ හා $SrO(s)$ වල සම්මත උත්පාදන එන්තැල්පි පිළිවෙලින් $a\text{ kJ mol}^{-1}$ හා $b\text{ kJ mol}^{-1}$ වේ. මෙම දත්ත භාවිතයෙන් ගණනය කළ $NO_2(g)$ හි උත්පාදන එන්තැල්පිය වන්නේ,

1. $0.5a + 0.125x - 0.5b$ 2. $2a + b - 2b$ 3. $4a + x - b$
 4. $0.5a + 0.25x - 0.5b$ 5. $2a + 0.5b - 2b$

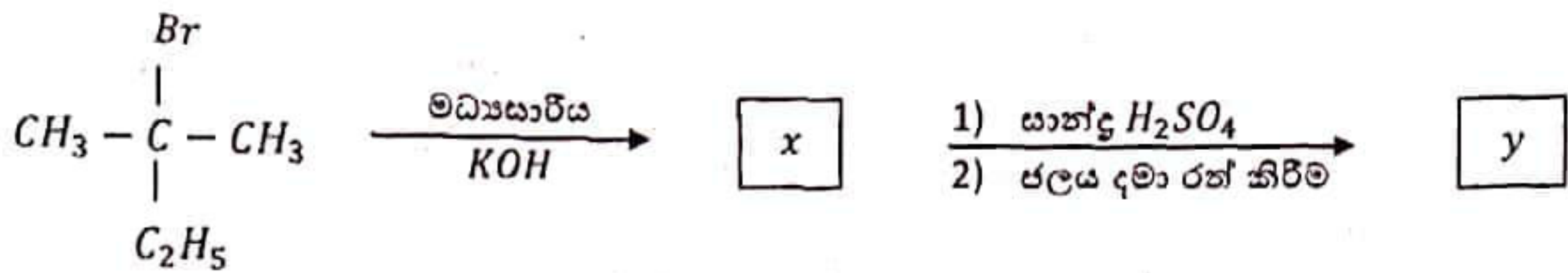
17) KIO_3 1.2 g ක නියැදියක් ජලයේ දියකර එයට වැඩිපුර KI එකතු කරන ලදී. KIO_3 සම්පූර්ණයෙන් I_3^- බවට පත් කිරීම සඳහා අවශ්‍යවන අවම 1.5 mol dm^{-3} HCl පරිමාව cm^3 කීයද?

($O = 16.0, K = 39.0, I = 127$)

1. 11.2   2. 18.6   3. 22.4   4. 3.7   5. 7.4

22 A/L අපි [papers grp]

18)

මෙම ප්‍රතික්‍රියා පියවරේ x හා y හිදී ලැබෙන ප්‍රමුඛ ඵල අඩංගු වන්නේ පහත කවරක ද?

පිළිතුර	x	y
1.	$ \begin{array}{c} \text{CH}_3 - \text{CH} - \text{CH}_3 \\ \\ \text{C}_2\text{H}_5 \end{array} $	$ \begin{array}{c} \text{CH}_3 - \text{C} = \text{CH}_2 \\ \\ \text{C}_2\text{H}_5 \end{array} $
2.	$ \begin{array}{c} \text{CH}_3 - \text{C} = \text{CH}_2 \\ \\ \text{C}_2\text{H}_5 \end{array} $	$ \begin{array}{c} \text{OH} \\ \\ \text{CH}_3 - \text{C} - \text{CH}_3 \\ \\ \text{C}_2\text{H}_5 \end{array} $
3.	$ \begin{array}{c} \text{CH}_2 = \text{C} - \text{CH}_3 \\ \\ \text{C}_2\text{H}_5 \end{array} $	$ \begin{array}{c} \text{OSO}_3\text{H} \\ \\ \text{CH}_3 - \text{C} - \text{CH}_3 \\ \\ \text{C}_2\text{H}_5 \end{array} $
4. ✓	$ \begin{array}{c} \text{CH}_3 - \text{C} - \text{CH}_3 \\ \\ \text{CH} - \text{CH}_3 \end{array} $	$ \begin{array}{c} \text{OH} \\ \\ \text{CH}_3 - \text{C} - \text{CH}_3 \\ \\ \text{C}_2\text{H}_5 \end{array} $
5.	$ \begin{array}{c} \text{CH}_3 - \text{C} = \text{CH}_2 \\ \\ \text{C}_2\text{H}_5 \end{array} $	$ \begin{array}{c} \text{OH} \quad \text{OH} \\ \quad \\ \text{CH}_3 - \text{C} - \text{CH}_2 \\ \\ \text{C}_2\text{H}_5 \end{array} $

19) අන්තරික ලෝහ අයනවල සංගත සංකීර්ණ සංයෝග සම්බන්ධව පහත ප්‍රකාශවලින් සත්‍ය ප්‍රකාශය කුමක්ද?

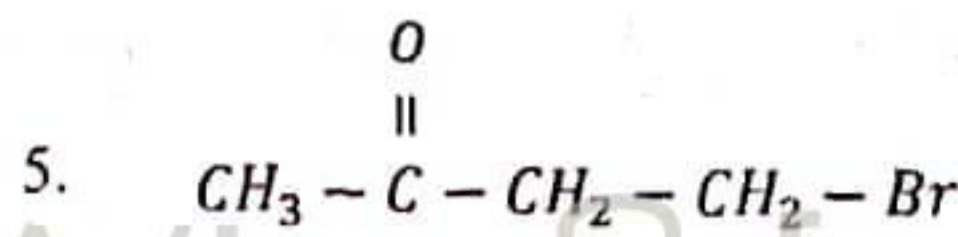
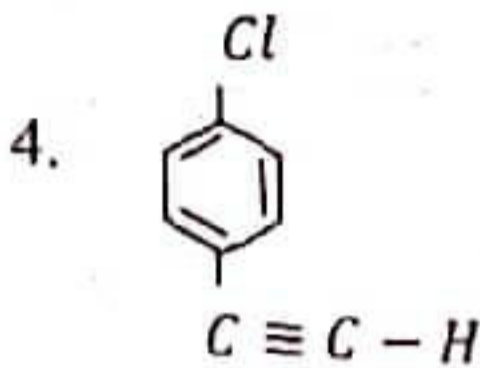
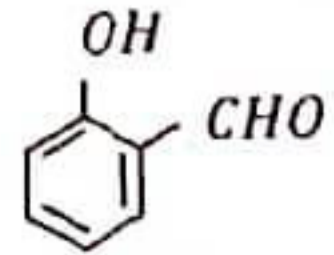
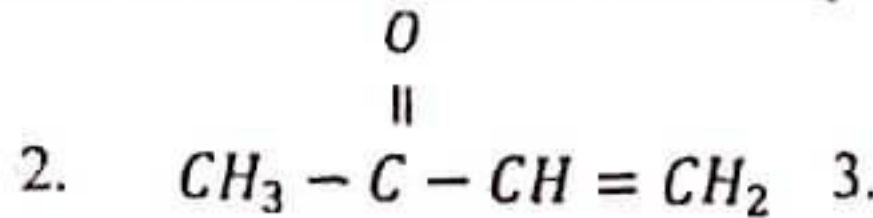
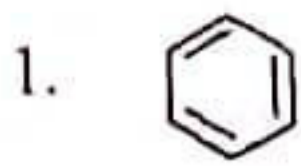
- a. $[\text{Fe}(\text{H}_2\text{O})_6]^{3+}$ හා $[\text{Co}(\text{NH}_3)_6]^{2+}$ කහ පැහැ දුඹුරු ලෝහ සංකීර්ණ වේ. ✓
- b. $[\text{Ni}(\text{H}_2\text{O})_3\text{Cl}_3]^-$ සංකීර්ණ අයනයේ මධ්‍ය ලෝහ පරමාණුවේ ඔක්සිකරණ අංකය +2 කි. ✓
- c. $[\text{NiCl}_4]^{2-}$ අයනයේ IUPAC නාමය tetrachloridonickel(II) ion වේ. ✗
- d. Fe^{3+} අයන හඳුනා ගැනීමට; Fe^{3+} අයන $\text{K}_4[\text{Fe}(\text{CN})_6]$ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරවූ විට ලැබෙන $\text{KFe}[\text{Fe}(\text{CN})_6]$ වර්ණවත් සංකීර්ණය සෑදීමට යොදා ගනී.

- 1. a හා b පමණක් සත්‍ය වේ.   2. b හා c පමණක් සත්‍ය වේ.   3. a, b හා c පමණක් සත්‍ය වේ.
- 4. a, b හා d පමණක් සත්‍ය වේ.   5. a හා d පමණක් සත්‍ය වේ.

20) පීඩනය $1.013 \times 10^5 \text{ Pa}$ හිදී හා උෂ්ණත්වය භරියටම 33°C දී ජලය මත එකතු කරන ලද H_2 වායු සාම්පලයක පරිමාව 306.0 cm^3 විය. එම වායු සාම්පලය වියළීමෙන් පසු එහි ස්කන්ධය කොපමණද? (H සා. ප. ස්. 1.00 හා මෙම උෂ්ණත්වයේදී ජලයේ සංතෘප්ත වාෂ්ප පීඩනය $4.76 \times 10^3 \text{ Pa}$ වේ)

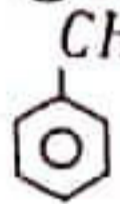
- 1. $2.43 \times 10^{-3} \text{ g}$ 2. $2.32 \times 10^{-2} \text{ g}$ 3. $1.22 \times 10^{-2} \text{ g}$
- 4. $1.16 \times 10^{-2} \text{ g}$ 5. $2.43 \times 10^{-2} \text{ g}$

21) පහත සංයෝග අතුරින් නියුක්ලියෝසිලික ආකලන හා නියුක්ලියෝසිලික ආදේශ යන ප්‍රතික්‍රියා වර්ග දෙකටම ලක්වීමට වැඩිම හැකියාව ඇත්තේ කවර සංයෝගය ද?

22) පහත ඒවායින් සත්‍ය ප්‍රකාශය කුමක්ද?

1. ඇල්ඩිහයිඩයකට වොලන්ස් ප්‍රතිකාරකය එකතු කළ විට ඇල්ඩිහයිඩය ඔක්සිහරණය වේ.
2. බ්‍රෝඩ් ප්‍රතිකාරකය ඇල්ඩිහයිඩ සමග වර්ණවත් අවක්ෂේප ලබාදුන්නද ක්වෝන් සමග අවක්ෂේප ලබා නොදේ.

3. හි ස්වයං සංගණනය සෙමෙන් සිදුවේ.

4. ඇල්ඩිහයිඩ හා ක්වෝන්වලට HCN ආකලනය වීම ඉලෙක්ට්‍රෝනකාමී ආකලනයකි.

5. ජලීය NaOH හමුවේ ඇසිටැල්ඩිහයිඩ ($CH_3 - \overset{O}{\parallel} C - H$) වල ප්‍රතික්‍රියාවේදී $H_2\overset{\cdot\cdot}{C} - \overset{H}{|} C = O$ කැබැනායනය සෑදේ.

23) ස්කන්ධය අනුව 54% ක් ජලය අඩංගු, ජලය හා එතනෝල් මිශ්‍රණයක එතනෝල්වල මවුල භාගය කුමක්ද? (C = 12.0, H = 1.00, O = 16.0)

1. 0.46   2. 0.25   3. 0.75   4. 0.50   5. 0.85

24) x නැමැති අකාබනික සංයෝගයකට පහත ක්‍රියාකාරකම සිදු කරන ලදී. එහිදී ලද නිරීක්ෂණ ඉදිරියෙන් දැක්වේ.

ක්‍රියාකාරකම	නිරීක්ෂණය
1) x හි ස්වල්පයක් වැඩිපුර NaOH සමග නැටවීම	1) තෙස්ලර් ප්‍රතිකාරකය දුඹුරු පැහැගන්නා වායුවක් පිටවීම.
2) ඉහත (1) හි මිශ්‍රණය නවදුරටත් නැටවීම	2) වායුව පිටවීම නතරවීම
3) ඉහත (2) හි මිශ්‍රණයට Al කුඩු එකතුකර නැවත රත් කිරීම	3) ඉහත (1) හි නිරීක්ෂණයම ලබාදීම

මේ අනුව x වීමට වඩාත්ම ඉඩ ඇත්තේ,

1. $Al(NO_3)_3$ 2. $(NH_4)_2CO_3$ 3. NH_4HCO_3 4. $(NH_4)_2C_2O_4$ 5. NH_4NO_3

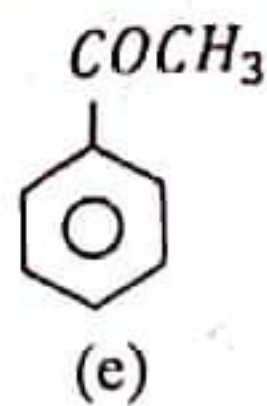
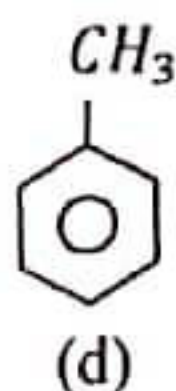
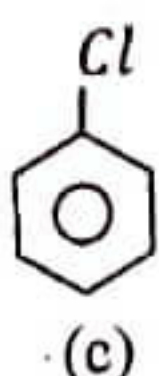
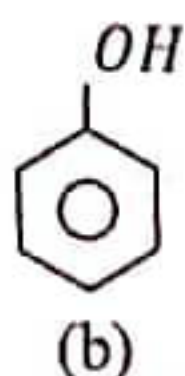
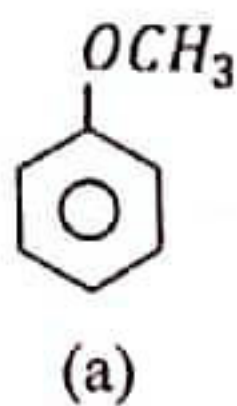
25) $CH_3 - CH = CH - CH_3$ යන සංයෝගය පෙරොක්සයිඩ ඇති විට හා පෙරොක්සයිඩ නොමැති විට හයිඩ්‍රජන් බ්‍රෝමයිඩ සමග සිදුකරන ප්‍රතික්‍රියාව සලකන්න. එම අවස්ථා දෙකේදීම ලැබෙන මුළු ප්‍රකාශ සත්‍ය සංයෝග ගණන කීයද?

1. 0   2. 1   3. 2   4. 3   5. 4

26) A නම් අකාබනික සන සංයෝගයක් තනුක HCl අම්ලය සමග පිරියම් කළ විට අවර්ණ ද්‍රාවණයක් සහ ලෙඩ් ඇසිටේට් වලින් පොහොනලද පෙරහන් කඩදාසියක් කළු පැහැ ගන්වන වායුවක් ලැබුණි. අවර්ණ ද්‍රාවණය පහන්සිලු පරීක්ෂාවට භාජනය කළ විට ලා කොළ පැහැති දැල්ලක් දක්නට ලැබුණි. එම සංයෝගය විය හැක්කේ,

1. $CuSO_3$ 2. BaS 3. $BaSO_3$ 4. NiS 5. $CuCO_3$

27) පහත සඳහන් සංයෝග ඉලෙක්ට්‍රොෆිලික ආදේශ ප්‍රතික්‍රියා කෙරෙහි දක්වන ප්‍රතික්‍රියාශීලීතාවය වැඩි වන නිවැරදි අනුපිළිවෙල වනුයේ,

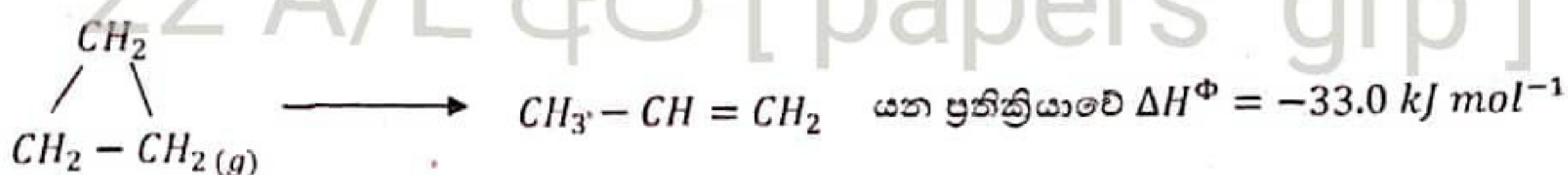
1. $e < c < d < a < b$ 2. $e < c < d < b < a$ 3. $e < a < c < d < b$
 4. $c < e < d < a < b$ 5. $c < b < e < d < a$

28) ස්කන්ධය 3.312×10^{-28} g වන අංශුවක් $3 \times 10^6 \text{ ms}^{-1}$ ප්‍රවේගයෙන් චලනය වේ. එහි ඩි බ්‍රෝග්ලී තරංග ආයාමය වන්නේ,

1. 0.26 nm   2. 0.67 nm   3. 1.34 nm   4. 1.24 nm   5. 6.7 nm

29) පහත සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසය kJ mol^{-1} වලින් දක්වා ඇත.

$\Delta H_f^\ominus(\text{CO}_2(g)) = -393.5$, $\Delta H_f^\ominus(\text{H}_2\text{O}(l)) = -285.8$, $\Delta H_f^\ominus(\text{CH}_3 - \text{CH} = \text{CH}_2(g)) = +20.42$

ඉහත දත්ත භාවිතා කරමින් cyclopropane දහනය කිරීමේ සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසය ගණනය කරන්න. (kJ mol^{-1})

1. -2058.32   2. +2058.32   3. -2091.32   4. +2025.32   5. -2025.32

30) සනත්වය 1.10 g cm^{-3} හා ස්කන්ධය අනුව 49% ක් H_2SO_4 අඩංගු වූ H_2SO_4 ජලීය ද්‍රාවණ කුමන පරිමාවක් තුළ H_2SO_4 26.95 g අඩංගු වේද?

1. 6 cm^3 2. 15 cm^3 3. 25 cm^3 4. 50 cm^3 5. 55 cm^3

• අංක 31 සිට 40 තෙක් එක් එක් ජර්ශනය සඳහා දී ඇති (a), (b), (c) සහ (d) යන ජර්නිවාර හතර අතුරෙන්, එකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් නිවැරදි ය. නිවැරදි ජර්නිවාරය/ ජර්නිවාර කවරේ දැයි තෝරා ගන්න.

- (a) සහ (b) පමණක් නිවැරදි නම් (1) මත ද
 (b) සහ (c) පමණක් නිවැරදි නම් (2) මත ද
 (c) සහ (d) පමණක් නිවැරදි නම් (3) මත ද
 (d) සහ (a) පමණක් නිවැරදි නම් (4) මත ද
 වෙනත් ජර්නිවාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදි නම් නිවැරදි නම් (5)

මත ද ලකුණු කරන්න.

ඉහත උපදෙස් සම්පිණ්ඩනය

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
(a) සහ (b) පමණක් නිවැරදියි	(b) සහ (c) පමණක් නිවැරදියි	(c) සහ (d) පමණක් නිවැරදියි	(d) සහ (a) පමණක් නිවැරදියි	වෙනත් ජර්නිවාර සංඛ්‍යාවක් හෝ සංයෝජනයක් හෝ නිවැරදියි

- 31) නයිට්‍රෝ හිනෝල සම්බන්ධයෙන් වන පහත කුමන ප්‍රකාශය/ ප්‍රකාශ නිවැරදි වේ ද?
- a) හිනෝල් නයිට්‍රෝකරණ මිශ්‍රණය සමඟ 50 °C උෂ්ණත්වයට රත් කිරීමෙන් නිපදවා ගනී. ✓
  - b) හිනෝල් නයිට්‍රෝකරණයෙන්, ඕනෑම නයිට්‍රෝ හිනෝල් සහ පැරා නයිට්‍රෝ හිනෝල් මිශ්‍රණයක් ලබාදේ. ✗
  - 5) c) ඕනෑම නයිට්‍රෝ හිනෝල් අණු අතර අන්තර් අණුක හයිඩ්‍රජන් බන්ධන ද පැරා නයිට්‍රෝ හිනෝල් අණුවල අන්තර් අණුක හයිඩ්‍රජන් බන්ධන ද ඇත.
  - d) නයිට්‍රෝ හිනෝල් යෝධියම් ලෝහය සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර H_2 වායුව ලබාදුන්නද NaOH වැනි ප්‍රභල හෂ්ම සමඟ ප්‍රතික්‍රියා නොකරයි.

- 32) වායුමය ඵල දෙකක් ලබාදෙන්නේ පහත සඳහන් කුමන රසායනික ප්‍රභේදය/ ප්‍රභේද තාප වියෝජනයට ලක්කිරීම මගින් ද?
- 9) a) $Ba(NO_3)_2$ b) Li_2CO_3 c) $(NH_4)_2SO_4$ d) $NaHCO_3$

- 33) පරිපූර්ණ වායු පිළිබඳ වාලක අණුක වාදයේ උපකල්පනයක් නොවන්නේ කුමන ප්‍රකාශය/ ප්‍රකාශන ද?
- a) වායු අණු විවිධ දිශා ඔස්සේ විවිධ ප්‍රවේග වලින් සරල රේඛීය චලිතයේ යෙදේ.
  - ✓ b) වායු අණු අතර සහ භාජනයේ බන්ධන සමග සිදුකරන සියළුම සංසව්වන පූර්ණ ප්‍රත්‍යස්ථ වේ.
  - 6) c) වායු අංශුවලට ස්කන්ධයක් සහ ප්‍රවේගයක් ඇති බැවින් ඒවායේ වාලක ශක්තිය, පීඩනය අඩු කරන විට වැඩි වේ.
  - d) වායු අංශු අතර ආකර්ෂණ සහ විකර්ෂණ බල නොපවතින බැවින් පහසුවෙන් සම්පීඩනයට ලක්කළ හැකි වේ.

- 34) පහත සඳහන් මහේක්ෂ ගුණ අතරින් කුමක්/ කුමන ඒවා සටනා ගුණයකට නිදසුන් ලෙස යොදා ගත හැකිද?
- a) මවුලික පරිමාව   b) සනාන්තය   c) වර්තනාංකය   d) පරිමාව

- 35) ආසන්න වශයෙන් හෝ සමාන වර්ණයන් අන්තර්ගත රසායනික ප්‍රභේද වන්නේ,
- 3) a) $[Zn(OH)_4]^{2-}$ b) $[Fe(H_2O)_6]^{3+}$ c) $[Co(NH_3)_6]^{2+}$ d) $COCl_4^{2-}$

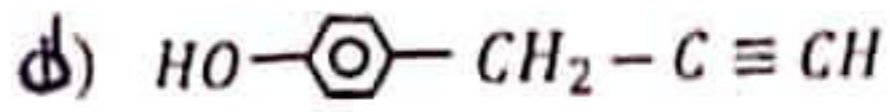
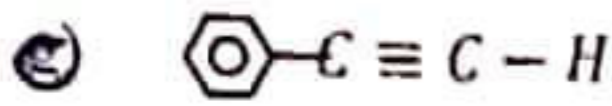
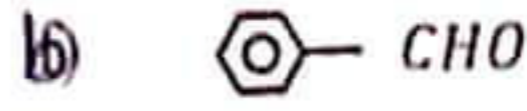
- 36) බෙන්සීන් සහ එහි රසායනය සම්බන්ධයෙන් පහත කුමන ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ සාවද්‍ය වේ ද?
- a) බෙන්සීන්, ඔක්සිකරණයට හෝ ඔක්සිහරණයට භාජනය කළ නොහැකි වේ.
  - b) 152 kJ ක ස්ථායීතා ශක්තියකින් ස්ථායීතාවයේ පවතින අණුවකි.
  - c) අණුවේ සියලුම පරමාණු එකම තලයේ පවතින අතර C - C බන්ධන හා C - H බන්ධන දිගින් අසමාන වේ.
  - 4) ✓ d) උත්ප්‍රේරක ඇතිවන මෙන්ම උත්ප්‍රේරක නොමැති විටද ඉලෙක්ට්‍රොනික ආදේශ ප්‍රතික්‍රියා සිදු කරයි.

- 37) පහත දක්වා ඇති කුමන ප්‍රකාශය/ ප්‍රකාශ සත්‍ය වේද?
- a) 2 - chloro - 2 - methylpropane   සහ   1 - chloro - 2 - methylpropane පිළිවෙලින් තනි පියවර සහ දෙපියවර නියුක්ලියෝෆිලික ආදේශ ප්‍රතික්‍රියා වලට භාජනය වේ.
  - b) 2 - chlorobutane ප්‍රතිරූප අවයව සමාවයවිකතාවය පෙන්නවයි.
  - 2) ✓ c) 2 - chlorobutane මධ්‍යසාරිය KOH සමඟ ප්‍රතික්‍රියාවෙන් ලැබෙන ඵලය පාරත්‍රිමාන සමාවයවිකතාවය පෙන්නවයි.
  - ✗ d) 1 - butane ඇමෝනියා $AgNO_3$ සමඟ සුදු අවක්ෂේපයක් ලබාදේ.

38) පහත සඳහන් එන්තැල්පි විපර්යාස වලින් සෑම විටම ධන අගයකින් යුක්ත ඒවා වන්නේ?

- a) සම්මත ද්‍රාවණ එන්තැල්පිය
- b) සම්මත අයනීකරණ එන්තැල්පිය ✓
- c) සම්මත උර්ධවපාතන එන්තැල්පිය ✓
- d) සම්මත සජලීකරණ එන්තැල්පිය

39) පහත සඳහන් කුමන සංයෝගය / සංයෝග ඇමෝනියා $AgNO_3$ සහ Br_2 දියර යන ප්‍රතික්‍රියක දෙකම සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කරයි ද?

40) ප්‍රකාශ සක්‍රීය සංයෝග පිළිබඳ සත්‍ය වනුයේ පහත කිනම් වගන්තිය / වගන්ති ද?

- a) අසමමිතික C පරමාණුවක් පවතී
- b) ප්‍රකාශ සක්‍රීය සංයෝගයක ප්‍රතිරූප අවයවවල සම මවුල මිශ්‍රණයක් තල ධ්‍රැවිත ආලෝකය කරයි ✓
- c) ඒවායේ දර්පණ ප්‍රතිබිම්බ එක මත එක පූර්ණව අධිස්ථාපනය කළ හැකිවේ
- d) ප්‍රකාශ සක්‍රීය සංයෝගයක ප්‍රතිරූප අවයව සමාවයවික d සහ l ලෙස නම් කළ හැකි වේ

අංක 41 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා ප්‍රකාශ දෙක බැගින් ඉදිරිපත් කර ඇත. එම ප්‍රකාශ යුගලයට හොඳින්ම ගැලපෙනුයේ පහත වගුවෙහි දැක්වෙන පරිදි (1), (2), (3), (4) සහ (5) යන ප්‍රතිචාර වලින් කවර ප්‍රතිචාරයදැයි තෝරන්න.

ප්‍රතිචාරය	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
(1)	සත්‍ය වේ	සත්‍ය වන අතර පළමුවැනි ප්‍රකාශය නිවැරදිව පහදා දෙයි.
(2)	සත්‍ය වේ	සත්‍ය වන නමුත් පළමුවැනි ප්‍රකාශය නිවැරදිව පහදා නොදෙයි
(3)	සත්‍ය වේ	අසත්‍ය වේ
(4)	අසත්‍ය වේ	සත්‍ය වේ
(5)	අසත්‍ය වේ	අසත්‍ය වේ

පළමු ප්‍රකාශය	දෙවන ප්‍රකාශය
41) H_2SO_3 සහ $H_2S_2O_3$ යන ඔක්සෝ අම්ල දෙකම කාමර උෂ්ණත්වයේදී අස්ථායී වන අතර මධ්‍ය පරමාණුවේ ඔක්සිකරණ අංකය සමාන වේ.	H_2SO_3 සහ $H_2S_2O_3$ යන අම්ල දෙකම විඛේපනය වීමෙන් එක් එකක් ලෙස SO_2 ලබාදේ.
42) සියළුම ප්‍රාථමික ඇල්කිල් හේලයිඩ් තනි පියවර නියුක්ලියෝෆිලික ආදේශ ප්‍රතික්‍රියා සිදුකරයි.	වයනයිල් ක්ලෝරයිඩ් තනුක $NaOH$ සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර ඊතෝල් ලබාදීම ද්විත්ව පියවර ආදේශ ප්‍රතික්‍රියාවක් ඔස්සේ සිදු වේ.
43) ඊතෝල්වල OH කාණ්ඩය සක්‍රීය කාරක කාණ්ඩයක් වන අතර එය ඕතෝ-පැරා යොමුකාරක කාණ්ඩයක් ලෙස ක්‍රියාකරයි.	ඊතෝල්, නිර්පලීය $AlCl_3$ සහ මෙතිල් ක්ලෝරයිඩ් සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර ඕතෝ මෙතිල් ඊතෝල් සහ පැරා මෙතිල් ඊතෝල් වල එල මිශ්‍රණයක් ලබාදේ.

44) 14 වන කාණ්ඩයේ කාබන් සහ සිලිකන් මගින් සාදන ක්ලෝරයිඩ සහස්තුවෙන් ජල විච්ඡේදනයට භාජනය වේ.	SiH_4 ජල විච්ඡේදනයෙන් අඩු ජල ප්‍රමාණයක් හමුවේ. <i>ජල විච්ඡේදනය දැලිසක් සාදන සංයෝගයක් ලැබේ. දුර්වලයි.</i>
45) $KMnO_4$ සාන්ද්‍ර KOH හමුවේදී ඔක්සිහරණය වේ.	$KMnO_4$ ක්ෂාරීය මාධ්‍යයේදී අස්ථායී වේ.
46) $CH_3 - C \equiv C - H$ වලට Cu^{2+}, Cu^+ බවට ඔක්සිහරණය කළ හැකි වේ.	$CH_3 - C \equiv C - H$ සහ $CH_3 - CH = CH_2$ වෙන්කර හඳුනා ගැනීම සඳහා ඇමෝනියා $CuCl_2$ භාවිතා කළ හැක.
47) HNO_3 වලට අම්ලයක් ලෙස මෙන්ම භස්මයක් ලෙසද ක්‍රියාකල හැකිවේ.	තනුක HNO_3 වලට ඔක්සිහාරක ගුණ පැවතියද සාන්ද්‍ර HNO_3 වලට ඔක්සිකාරක මෙන්ම ඔක්සිහාරක ගුණද පවතී.
48) තාත්වික වායුවක් සම්පීඩනය කිරීම පරිපූර්ණ වායුවක් සම්පීඩනය කිරීමට වඩා සෑම විටම අපහසු වේ.	තාත්වික වායුවක අණු පරිපූර්ණ වායුවක අණුවලට වඩා විශාල වේ.
49) නයිට්‍රජන්ට්‍රයි ක්ලෝරයිඩ වල ජලීය ද්‍රාවණ ගෘහස්ථ පිරිසිදුකාරක ලෙස භාවිතා කරයි.	නයිට්‍රජන්ට්‍රයි ක්ලෝරයිඩ ජලය සමඟ ප්‍රතික්‍රියා කර හයිපොක්ලෝරස් අම්ලය සාදයි.
50) $[Mn(H_2O)_6]^{2+}$ ජලීය ද්‍රාවණයකට $NH_3(aq)$ එකතු කළ විට එය $[Mn(NH_3)_6]^{2+}$ බවට පත් වේ.	Mn^{2+} සමඟ H_2O ලිහනයට වඩා ස්ථායී බන්ධන, NH_3 ලිහන මගින් සාදයි.

22 A/L අපි [papers grp]

Periodic Table of the Elements

1A		2A											3A	4A	5A	6A	7A	8A			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18				
H	Li	Be	B	C	N	O	F	Ne										He			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29			
Na	Mg	Al	Si	P	S	Cl	Ar	K	Ca	Sc	Ti	V	Cr	Mn	Fe	Co	Ni	Cu	Zn		
37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56		
Rb	Sr	Y	Zr	Nb	Mo	Tc	Ru	Rh	Pd	Ag	Cd	In	Sn	Sb	Te	I	Xe	Ba	La		
87	88	89-103	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108		
Cs	Ba	Hf		Ta	W	Re	Os	Ir	Pt	Au	Hg	Tl	Pb	Bi	Po	At	Rn	Ra	Ac		
87	88	89-103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120		
Fr	Ra	Rf		Db	Sg	Bh	Hs	Mt	Ds	Rg	Cn	Uut	Fl	Uup	Lv	Uus	Uuo				
Lanthanides			57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71				
			La	Ce	Pr	Nd	Pm	Sm	Eu	Gd	Tb	Dy	Ho	Er	Tm	Yb	Lu				
Actinides			89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104			
			Ac	Th	Pa	U	Np	Pu	Am	Cm	Bk	Cf	Es	Fm	Md	No	Lr				

- 5) a) i) ඇවගාඩ්‍රෝ නියමය ලියා දක්වන්න. (වචනායෙන්)
 ii) පරිපූර්ණ වායු සමීකරණය මගින් ඇවගාඩ්‍රෝ නියමය විස්තර කරන්න.

b) I) 27°C දී පරිමාව 4.157 dm^3 වන දෘඩ බඳුනක් තුළ $3 \times 10^5\text{ Nm}^{-2}$ ක පීඩනයක් යටතේ H_2 වායුව අඩංගුවේ. 27°C දී පවතින තවත් දෘඩ බඳුනක් තුළ $2 \times 10^5\text{ Nm}^{-2}$ පීඩනයක් යටතේ O_2 වායුව පවතින අතර එහි පරිමාව H_2 වායුව අඩංගු බඳුනේ පරිමාව මෙන් දෙගුණයකි. මෙම බඳුනේ දෙක එකිනෙක සිහින් නලයක් මගින් යාකර වායුන් මිශ්‍ර වන්නට ඉඩ හරින ලදී. ඉහත උෂ්ණත්වයේදී මෙම වායුන් එකිනෙක ක්‍රියා නොකරන්නේ නම් පහත දෑ ගණනය කරන්න. (බඳුනේ එකිනෙක යා කරන නලයේ පරිමාව නොසලකා හරින්න)

- i. $\text{O}_2(g)$ හි ආංශික පීඩනය
- ii. $\text{H}_2(g)$ හි ආංශික පීඩනය
- iii. බඳුනේ මුළු පීඩනය

II) පසුව සංයුක්ත බඳුනේ වායු මිශ්‍රණයට උත්ප්‍රේරකයක් යොදා උෂ්ණත්වය 127°C දක්වා ඉහළ නැංවූ විට එම උෂ්ණත්වයේදී H_2 හා O_2 වායුන් පහත පරිදි ක්‍රියා කරන ලදී.

ප්‍රතික්‍රියාව අවසන් වූ පසු බඳුනේ මුළු පීඩනය ගණනය කරන්න.

22 A/L අපි [papers . grp]

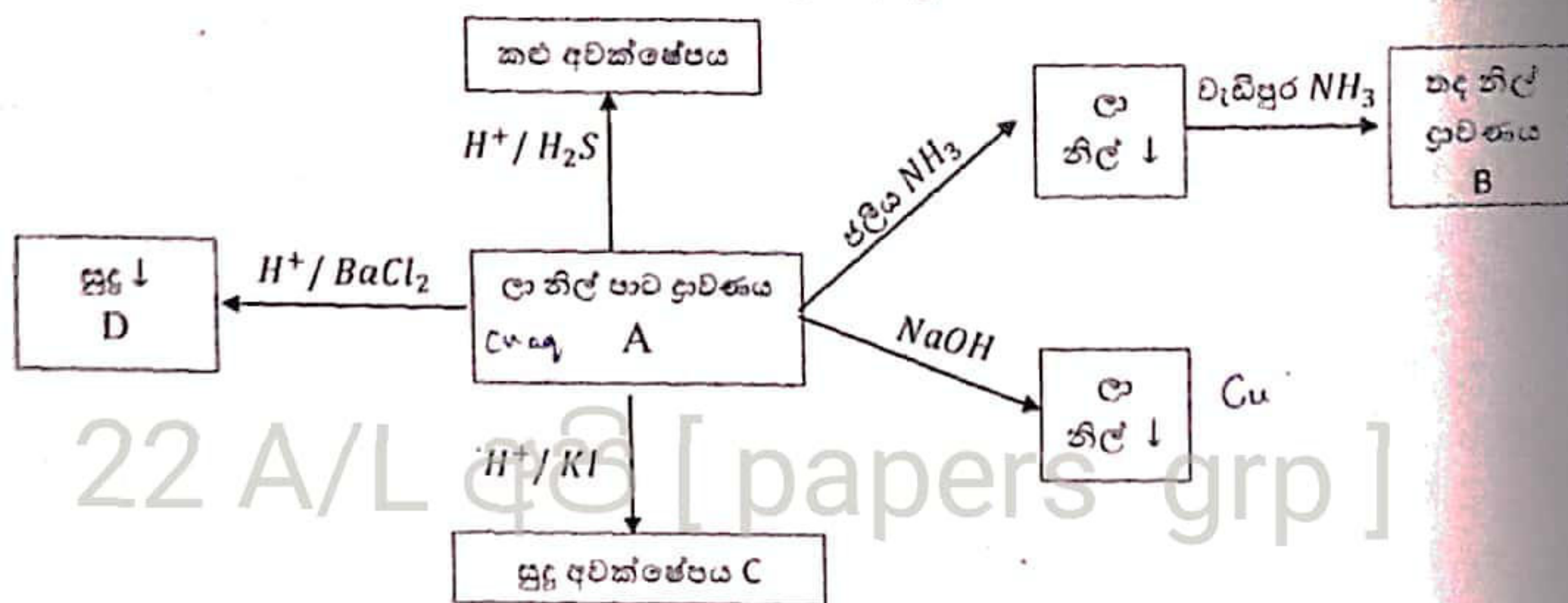
- c) i) Mg වල සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධය යෙදවීම සඳහා පරීක්ෂණයක් නම් කරන ලද රූප සටහනක් ඇසුරින් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
 ii) මෙහිදී යොදාගන්නා වායු නියමය ලියා දක්වන්න.
 iii) ඔබ සඳහන් කළ පරීක්ෂණයේදී ලබාගන්නා පාඨාංක හා ගණනය කිරීම් කෙරෙහි බලපාන පරීක්ෂණ දෝෂ 2ක් සඳහන් කරන්න.
 iv) ඉහත දෝෂ මහඟරවා ගැනීමට ඔබ ගන්නා ක්‍රියාමාර්ග 2ක් ලියන්න.

6) a) M යනු 3d අන්තරික මූලද්‍රව්‍යයකි. M හි ඉහලට ඔක්සිකරණ අංකය ඇති අනායනය භාෂ්මික මාධ්‍යයේදී MO_2 බවට ඔක්සිහරණය වේ. MO_2 වලට ඔක්සිකාරකයක් මෙන්ම ඔක්සිහාරකයක් ලෙසද ක්‍රියා කළ හැකියි.

- i. M හඳුනාගන්න.
- ii. MO_2 සාන්ද්‍ර HCl සමඟ ප්‍රතික්‍රියා වී ලැබීමට ඉඩ ඇති ප්‍රභේදය හා එහි වර්ණය සඳහන් කරන්න.
- iii. M මූලද්‍රව්‍ය $\text{MO}_4^-, \text{MO}_4^{2-}$ යන සූත්‍ර ඇති ඇනායන දෙකක් සාදයි. ඒවායේ වර්ණ මොනවාද?
- iv. MO_4^{2-} අයන අඩංගු ද්‍රාවණයක් MO_4^- අයන බවට පත් කරන්නේ කෙසේද?
- v. M මූලද්‍රව්‍යයේ ප්‍රයෝජන 2ක් සඳහන් කරන්න.

Br - 137   Cl - 35.5   S - 32   O - 16   N - 14

b) පහත සටහන හොඳින් අධ්‍යයනය කර A, B, C, D ප්‍රභේද හඳුනාගන්න.

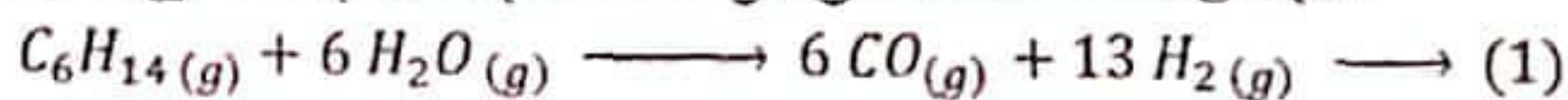

c) ජලීය ප්‍රාචණයක පහත සඳහන් අයන අඩංගු වේ. $SO_3^{2-}, SO_4^{2-}, NO_3^-$ මේ එක් එක් ඇනායනයක සාන්ද්‍රණය සෙවීම සඳහා කරන ලද විශ්ලේෂණයක ප්‍රතිඵල පහත දැක්වේ.

ජලීය ප්‍රාචණයෙන් 100 cm^3 ගෙන එයට $BaCl_2$ ජලීය ප්‍රාචණයක් එක්කර සෑදුණු අවක්ෂේපය පෙරා වියලා බර කිරාගත්විට එහි ස්කන්ධය 1.117 g විය. ඉන්පසු එයට HNO_3 එක්කළ විට අවක්ෂේපයෙන් කොටසක් දියවූ අතර ඉතිරි වූ අවක්ෂේපයේ වියලි බර 0.466 g විය. ඉහතදී ඉවතටගත් ජලීය ප්‍රාචණයට $NaOH$ හා Al කුඩු එකතු කළ විට වායුවක් පිටවීය. පිටවූ වායුව 0.1 mol dm^{-3} වූ HCl ප්‍රාචණ 250 cm^3 ක් තුළ බුබුලනය කර එය 0.1 mol dm^{-3} $NaOH$ සමග අනුමාපනය කළ විට වැය වූ $NaOH$ ප්‍රාචණ පරිමාව 100 cm^3 විය.

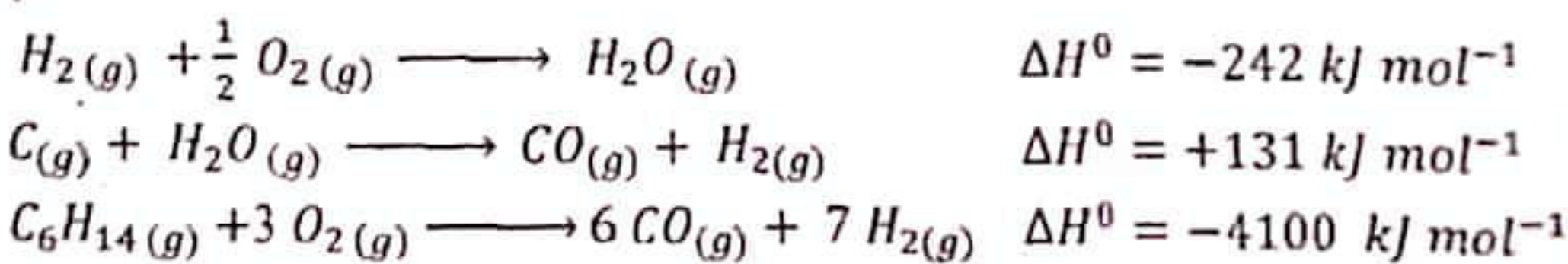
- ඉහත සියළු ප්‍රතික්‍රියා සඳහා තුලිත රසායනික සමීකරණ ලියන්න.
- ජලීය ප්‍රාචණයේ වූ එක් එක් ඇනායනයේ සාන්ද්‍රණය mol dm^{-3} වලින් සොයන්න.

a) නැප්තා මගින් H_2 වායුව නිපදවීම සඳහා පහත ප්‍රතික්‍රියාව භාවිතා කළ හැක.

i. පහත තාප රසායනික දත්ත මගින් අවශ්‍ය දත්ත භාවිතා කර 298 k දී ඉහත ප්‍රතික්‍රියාවේ සම්මත එන්තැල්පි විපර්යාසය (ΔH^0) ගණනය කරන්න.

298 k දී,

ii. පහත වගුවේ දක්වා ඇති සම්මත එන්ට්‍රොපි දත්ත භාවිතයෙන් ඉහත (1) ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා 298 k දී,

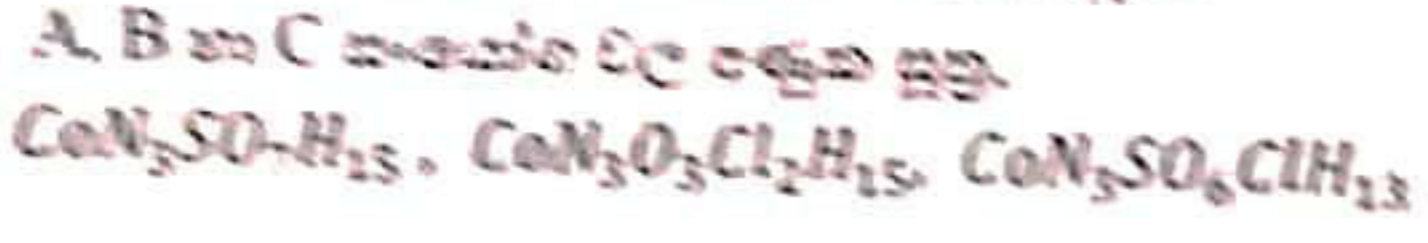
- සම්මත එන්ට්‍රොපි විපර්යාසය ΔS^0
- සම්මත ගිබ්ස් ශක්ති විපර්යාසය ΔG^0
- ප්‍රතික්‍රියාවේ ස්වයං-සිද්ධතාව කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.

අණුව	සම්මත උත්පාදන එන්ට්‍රොපිය (ΔS^0) $\text{J mol}^{-1} \text{K}^{-1}$
$H_2(g)$	131
$C_6H_{14}(g)$	296
$H_2O(g)$	189
$CO(g)$	198

- b) D පහත දැක්වූ සඳහා ඉල්ලා රසායනික සමීකරණ ලියන්න.
- i) $C_2H_6(g)$ වල සමම මන්ධන විභවන එන්තැල්පියා (ΔH_f°)
  - ii) $H_2(g)$ වල සමම මන්ධන විභවන එන්තැල්පියා (ΔH_f°)
  - iii) $C(\text{graphite}, S)$ වල සමම ලැබ්වෙනුයාන එන්තැල්පියා ($\Delta H_{\text{sub}}^\circ$)

II) $C_2H_6(g)$ හා $C_4H_{10}(g)$ වල සමම මන්ධන එන්තැල්පියා (ΔH_f°) පිළිවෙලින් -84 kJ mol^{-1} හා -126 kJ mol^{-1} වේ.
 $C(\text{graphite})$ සමම මන්ධන එන්තැල්පියා $= 714 \text{ kJ mol}^{-1}$
 $H_2(g)$ වල සමම මන්ධන විභවන එන්තැල්පියා $= 436 \text{ kJ mol}^{-1}$
 පහත රසායනික වක්‍ර ඇසුරින් $C-C$ හා $C-H$ වල මධ්‍යන්‍ය සමම මන්ධන විභවන එන්තැල්පියා ගණනය කරන්න.

c) එකම ප්‍රෝටෝන සාපේක්ෂයෙන් පහත දැක්වූ සමම මන්ධන එන්තැල්පියා සහිත ද්‍රව්‍යයන් ඇති A, B හා C සංයෝග සෑදේ. B වලට වඩා A වල පවතින ප්‍රෝටෝන සාපේක්ෂයෙන් අධික වැඩිය. එක් එක් සංයෝගයේ ලියන වර්ග 2ක් හෝ 3ක් ප්‍රෝටෝන සංඛ්‍යාව සඳහා වී ඇත.

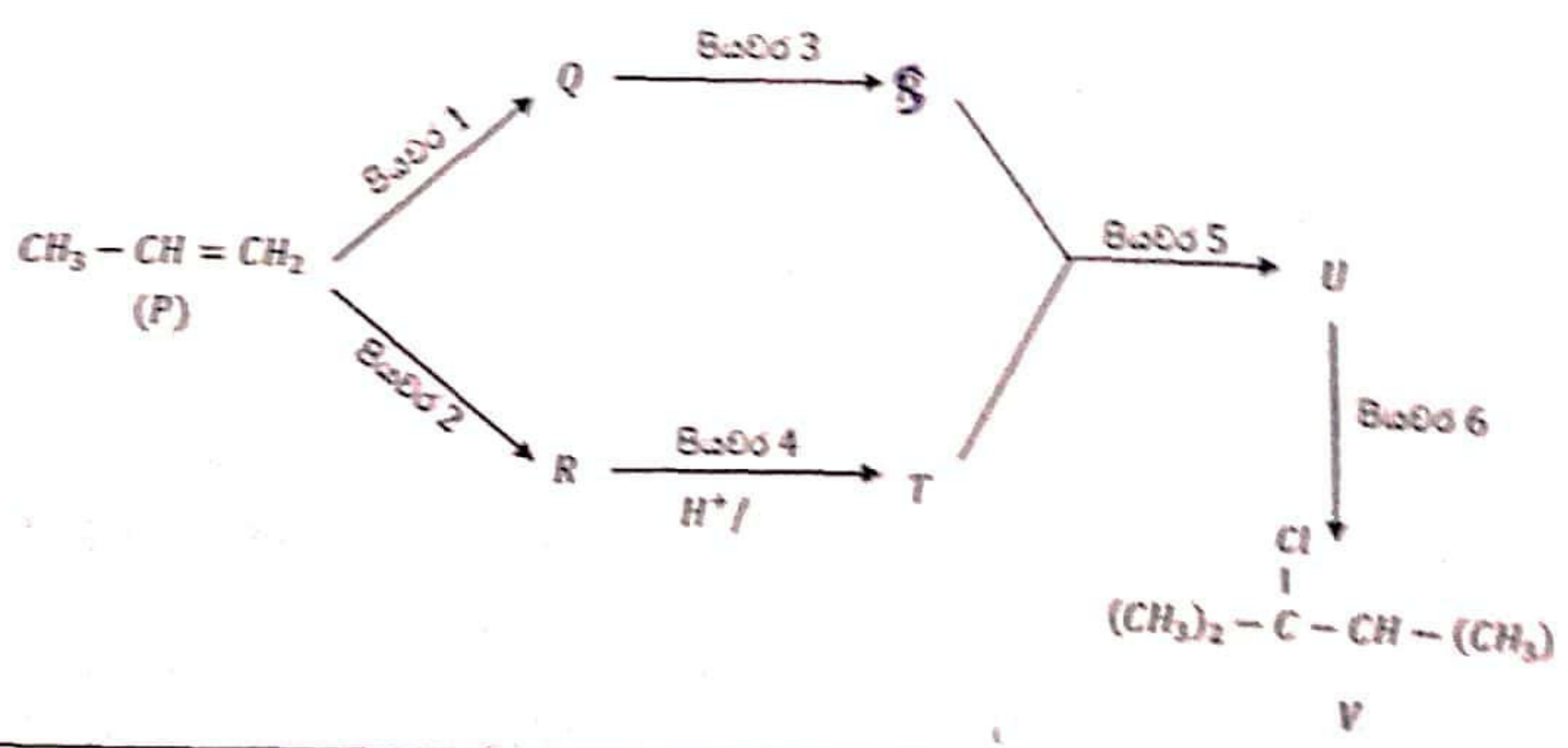
A, B හා C සංයෝගවල ප්‍රධාන ද්‍රව්‍යය $BaCl_2$ ප්‍රධාන ද්‍රව්‍යය සමඟ පියවීමේ කළ වීම ලැබුණු නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

- A - පහත HCl වල ප්‍රධාන සුදු පවත්වීම
- B - පහත HCl වල ප්‍රධාන සුදු පවත්වීම
- C - පවත්වීමක් නැත

- i. A, B හා C හි ව්‍යුහ දැක්වීම
- ii. $BaCl_2$ සමඟ පියවීමේ කළ වීම ලැබෙන පවත්වීමේදී පවත්වීමේදී රසායනික සූත්‍ර ලියන්න
- iii. A, B හා C සඳහා නිවැරදි පවත්වීමේදී IUPAC නම ලියා දක්වන්න.

22 A/L අප්‍රේල් [papers grp]

8) a) P එකම කාබනික සංයෝගය ප්‍රධාන සාධක කරමින් පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියා අනුක්‍රමයට අනුව V සංයෝගය වලට පරිවර්තනය කරන්න.

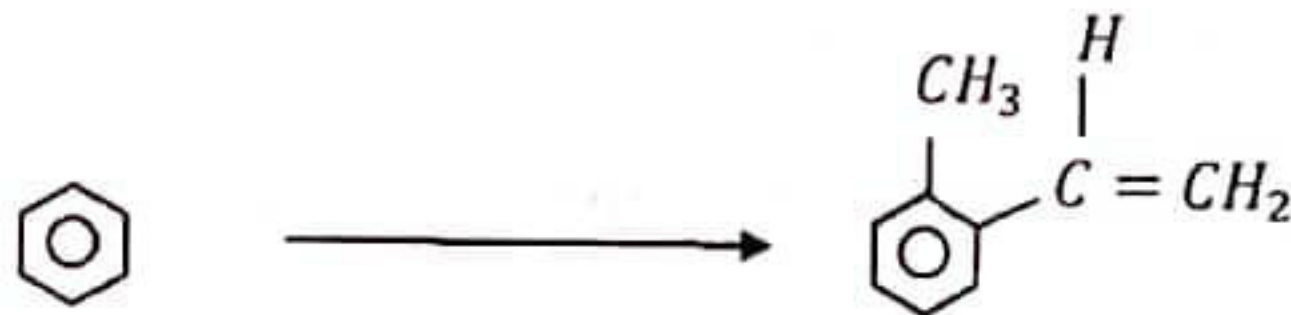
i) Q, R, S, T හා U සංයෝග ව්‍යුහ අදිමින් හා පියවර 1-6 සඳහා ප්‍රතිකාර පහත දී ඇති ලැයිස්තුවෙන් පමණක් තෝරාගෙන ලිවීමෙන් ඉහත දී ඇති ප්‍රතික්‍රියා අනුක්‍රමය සම්පූර්ණ කරන්න.

ප්‍රතිකාරක ලැයිස්තුව -
 $KMnO_4, HBr$, තනුක H_2SO_4, Mg /වියලි ඊතර්, සාන්ද්‍ර $HCl, H^+ / H_2O$, නිර්ජලීය $ZnCl_2$

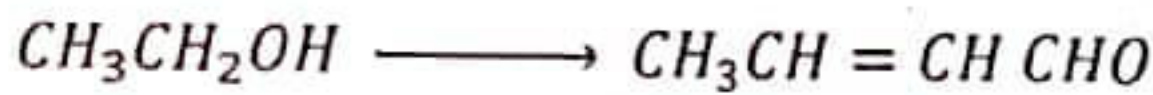
සැලකිය යුතුයි - ශ්‍රීතාඩි ප්‍රතිකාරකයන් සමග සංයෝගයක ප්‍රතික්‍රියාව සහ ඉන් ලැබෙන මැග්නීසියම් ඇල්කොක්සයිඩයෙහි ජලවිච්ඡේදනය ඉහත ප්‍රතික්‍රියා අනුක්‍රමයේදී පියවර දෙකක් ලෙස සලකන්න.

ii) V සංයෝගය NH_3 සමග ප්‍රතික්‍රියා කරවන ලදී. එහි දී ලැබෙන ප්‍රාථමික ඇමීනය $CH_3 - \overset{\overset{O}{||}}{C} - CH_3$ සමග ප්‍රතික්‍රියා කළ විට X සංයෝගය සෑදේ. X වල ව්‍යුහය අදින්න.

b) i) පහත දැක්වෙන පරිවර්තනය හතරකට (04) නොවැඩි පියවර සංඛ්‍යාවකින් සිදු කරන්නේ කෙසේදැයි පෙන්වන්න.

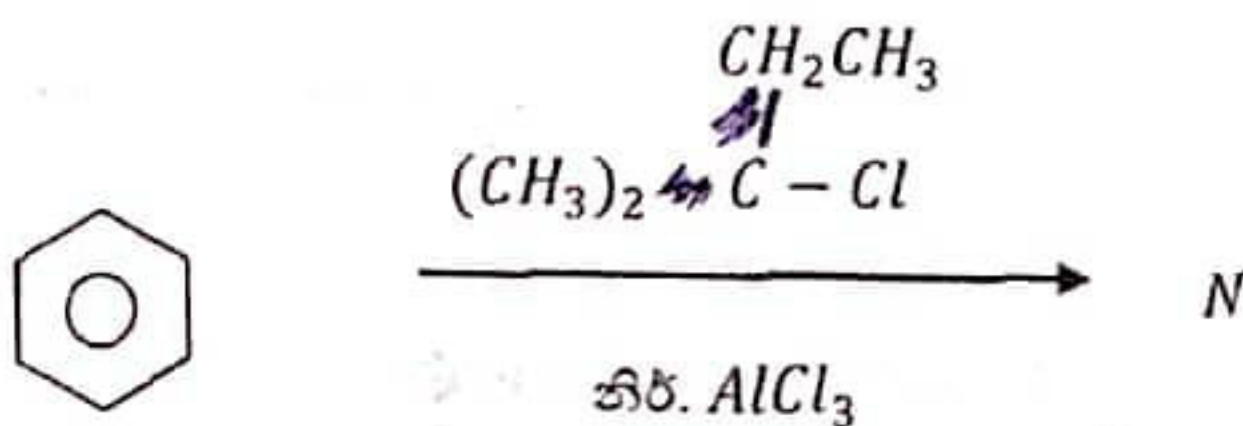

ii) පියවර තුනකට (03) නොවැඩි සංඛ්‍යාවකින් පහත පරිවර්තනය සිදු කරන්නේ කෙසේදැයි පෙන්වන්න.

c) i) ඇල්කොහොල මෙන් හිතෝල (OC1=CC=CC=C1) C - O බන්ධන බිඳීමෙන්, න්‍යෂ්ටිකම් (නියුක්ලියෝෆිලික) ආදේශ ප්‍රතික්‍රියාවලට යොමු නොවේ. හේතු දක්වන්න.

ii) පහත දැක්වෙන ප්‍රතික්‍රියාවේ N ඵලයේ ව්‍යුහය හා යන්ත්‍රණය දෙන්න.

22 A/L අපි [papers grp]

